

Установа адукацыі “Брэсцкі
дзяржаўны ўніверсітэт
імя А.С. Пушкіна”
Кафедра беларускай філалогіі

ПЫТАННІ ДА ЭКЗАМЕНУ
па курсе “Стараславянская мова”
для студэнтаў спецыяльнасці “Беларуская філалогія”
(літаратурна-рэдакцыйная дзейнасць), 1 курс

1. Паняцце пра стараславянскую мову. Значэнне стараславянскай мовы для вывучэння сучасных славянскіх моў.
2. Народная (дыялектная) аснова стараславянскай мовы. Асаблівасці стараславянскай мовы
3. Праславянская мова. Узнікненне славянскіх моў і іх групойка.
4. Гістарычныя ўмовы ўзнікнення пісьменства ў славянаў.
5. Жыццёвы шлях Кірыла і Мяфодзія.
6. Дзейнасць славянскіх першаасветнікаў.
7. Пытанні паходжання першых славянскіх азбук.
8. Паходжанне і характарыстыка глаголіцы.
9. Паходжанне і характарыстыка кірыліцы.
10. Помнікі стараславянскай пісьменнасці.
11. Абазначэнне лікаў у помніках стараславянскай мовы. Дыякрытычныя і раздзяляльныя знакі.
12. Пераўтварэнне індаеўрапейскай гукавой сістэмы ў праславянскую.
13. Фанетычная структура: законы ўзыходзячай гучнасці, адкрытага складу, складовага сінгарманізму. Будова складу.
14. Сістэма галосных гукаў стараславянскай мовы.
15. Моцная і слабая пазіцыя рэдукаваных.
16. Страта рэдукаваных, вынікі страты рэдукаваных.
17. Старажытныя колькасныя, якасныя і змешаныя чаргаванні галосных.
18. Сістэма зычных стараславянскай мовы.
19. Складовыя плаўныя **р** і **л**.
20. Першая палаталізацыя заднеязычных.
21. Другая і трэцяя палаталізацыі.
22. Змены (спрашчэнне) ў групах зычных.
23. Уплыў **ј** на зычныя.
24. З’явы канца слова.
25. Назоўнік: агульная характарыстыка. Скланенне з асновамі на ***а, *ја**.
26. Скланенне з асновамі на ***о, *јо**.
27. Скланенне з асновамі на ***и**.
28. Скланенне з асновай на ***і**.

- 29.Скланенне з асновамі на зычны.
- 30.Скланенне з асновамі на *и.
- 31.Змены ў тыпах скланення.
- 32.Агульная характарыстыка прыметніка. Скланенне кароткіх прыметнікаў.
- 33.Утварэнне і скланенне поўных прыметнікаў.
- 34.Колькасныя лічэбнікі і іх скланенне.
- 35.Парадкавыя лічэбнікі і іх скланенне.
- 36.Разрады займеннікаў. Скланенне асабовых і зваротнага займеннікаў.
- 37.Скланенне неасабовых займеннікаў. Асаблівасці скланення ўказальных займеннікаў, пытальна-адносных займеннікаў **кьто, чьто**.
- 38.Тэматычныя і нетэматычныя дзеясловы. Спражэнне нетэматычных дзеясловаў у цяперашнім часе.
- 39.Цяперашні час дзеясловаў. Спражэнне тэматычных дзеясловаў.
- 40.Будучы час дзеясловаў.Імперфект.
- 41.Просты аорыст. Сігматычны аорыст.
- 42.Перфект. Плюсquamперфект.
- 43.Умоўны лад.Загадны лад.
- 44.Дзеепрыметнікі незалежнага і залежнага стану.